

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну
імені Михайла Бойчука
Факультет декоративно-прикладного мистецтва
Кафедра мистецтвознавства і мистецької освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОК 15. ОСНОВИ ВИСТАВКОВО-ЕКСПОЗИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Загальна інформація про дисципліну

Рівень (ступінь) вищої освіти	«Бакалавр» (освітній рівень перший)
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність	В4 «Образотворче мистецтво та реставрація»
Освітня програма	ОПП «Мистецтвознавство»
Статус дисципліни	Основна
Курс/Семестр	3-й курс, 6-й семестр
Кількість кредитів ЄКТС	5 кредити (150 год.)
Розподіл за видами занять за годинами навчання	Лекції (38 год.)
	Практичні (30 год.), Семінарські (8 год.)
	Самостійна робота (74 год.)
Форма підсумкового контролю	Диференційований залік
Викладач	Берковський Владислав Георгійович, к.і.н., доцент кафедри мистецтвознавства і мистецької освіти
Контактна інформація викладача	v.berkovski@kdidpmid.edu.ua
Ресурси комунікації з викладачем	Moodle https://kdidpmid.edu.ua/academy/navchannya/dystancziye-navchannya
Дні занять	Згідно розкладу
Консультації	Відповідно до графіку консультацій: за домовленістю з ініціативи здобувача

Опис навчальної дисципліни

Анотація дисципліни	Навчальна дисципліна «Основи виставково-експозиційної діяльності» є важливим чинником професійної підготовки бакалаврів-мистецтвознавців третього року навчання. Курс спрямований на опанування теоретичних засад та практичних інструментів, необхідних для проектування, організації та реалізації виставкових проєктів. У межах дисципліни студенти досліджують специфіку функціонування музейних та галерейних просторів у сучасному культурному контексті. Особлива увага приділяється методиці розробки експозиційних проєктів та основам тематико-експозиційного планування. Курс охоплює питання використання сучасних мультимедійних та інтерактивних технологій для презентації культурної спадщини. Студенти опановують базові управлінські та менеджерські навички, необхідні для ефективної організації виставкових подій. Практичний вектор дисципліни сприяє розвитку творчих підходів до популяризації культурних цінностей та мистецьких явищ. Отримані знання дозволяють майбутнім фахівцям успішно втілювати власні кураторські й експозиційні ідеї у професійній сфері.
Мета та завдання дисципліни	Метою вивчення навчальної дисципліни «Основи виставково-експозиційної діяльності» є формування у студентів системи професійних знань, умінь і навичок, необхідних для проектування, організації та реалізації виставкових і експозиційних проєктів у сфері музейної та виставкової діяльності. Зокрема, оволодіння практичними методиками створення експозиції, застосування сучасних технологій презентації культурної спадщини, а також розвиток управлінських і творчих компетентностей, спрямованих на забезпечення ефективної комунікації з відвідувачем та популяризацію культурних цінностей. Основні завдання навчальної дисципліни: – засвоїти теоретичні основи та сучасні принципи організації виставково-експозиційної діяльності. – опанувати методику розробки концептуальних документів та тематико-експозиційних планів. – вивчити інноваційні та мультимедійні технології презентації культурної спадщини. – сформувати навички просторового проектування та грамотного розміщення експонатів. – дослідити алгоритми управління, координації та просування виставкових проєктів.

	– розвинути здатності щодо побудови ефективної комунікації та взаємодії з відвідувачами. – навчитися застосовувати практичні інструменти для популяризації матеріальних і духовних цінностей. Внаслідок вивчення навчальної дисципліни студент повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання: Знати: – історію розвитку світового та вітчизняного виставково-експозиційного простору; – теоретико-методологічні засади виставково-експозиційної діяльності; – ключові концепції та методологічні підходи до організації та управління, кураторства мистецькими виставками та експозиціями; – основні засади кураторської діяльності; – основні підходи до ідеї створення мистецької виставки та експозиції; – етапи розробки та впровадження виставкових проєктів. Вміти: – критично осмислювати процеси створення мистецьких виставок та експозицій; – орієнтуватися у функціонуванні виставок в різних установах сфери культури та мистецтв; – орієнтуватися у етапах створення творчого/мистецького виставкового / експозиційного проєкту.
Передумови вивчення дисципліни	Філософія мистецтва Історія мистецтва. Теорія мистецтва та аналіз творів Художня критика, артжурналістика
Програмні компетентності	
Інтегральні компетентності	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі мистецтвознавства або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів даної галузі, а також суміжних спеціальностей, зумовлених комплексним підходом, проведення досліджень, та/або здійснення інновацій, що характеризуються невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетенції (ЗК)	ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК 12. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

	ЗК 13. Здатність працювати в міжнародному контексті.
Фахові компетенції спеціальності (ФК)	СК 1. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища. СК 3. Здатність формулювати цілі особистісного і професійного розвитку та умови їх досягнення, враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, етапів професійного зростання та індивідуально-особистісних особливостей. СК 7. Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача. СК 9. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності. СК 10. Здатність усвідомлювати важливість виконання своєї частини роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності. СК 12. Здатність презентувати художні твори та мистецтвознавчі дослідження у вітчизняному та міжнародному контекстах.

Структура навчальної дисципліни:

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Денна форма здобуття вищої освіти			
	усього	у тому числі:		
		лек.	пр	СРС
1	2	3	4	5
Семестр 6				
Змістовий модуль 1.				
Виставково-експозиційна діяльність в мистецтві та дизайні				
Тема 1. Виставково-експозиційна діяльність в мистецтві та дизайні.	10	2	2	6
Тема 2. Суб'єкти та об'єкти виставково-експозиційної діяльності.	10	2	2	6
Тема 3. Нормативно-правова база виставково-експозиційної діяльності.	10	2	2	6
Тема 4. Класифікація виставково-експозиційної діяльності та супутніх послуг.	10	2	2	6
Тема 5. Підготовка до проведення виставки/експозиції: планування.	10	2	2	6
Тема 6. Промоція та популяризації виставки/експозиції. Робота зі ЗМІ.	10	2	2	6

Тема 7. Дизайн та матеріально-технічне забезпечення виставки.	10	2	2	6
Тема 8. Мультимедійна складова в виставково-експозиційній діяльності.	10	2	2	6
Тема 9. Організація роботи виставки/експозиції.	10	2	2	6
Тема 10. Виставково-експозиційний етикет.	10	2	2	6
Тема 11. Команда виставки/експозиції: добір, управління, основний функціонал.	10	2	2	6
Тема 12. Куратор виставки: митець та дослідник.	10	2	2	6
Тема 13. Робота з відвідувачем: типи й характерні особливості.	10	2	2	6
Тема 14. Аналіз та оцінка результатів виставки/експозиції.	10	2	2	6
Тема 15. Виставково-експозиційна діяльність державних музеїв та галерей.	10	2	2	6
Разом за Семестр 6	150	30	30	90
<i>Вид контролю: Диференційований залік</i>				
Всього годин за дисципліною	150	30	30	90

Рекомендовані джерела інформації

Законодавство

1. Конституція України

(<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>)

2. Закон України від 14.12.2010 № 2778-VI «Про культуру»

(<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2778-17#Text>)

Основна

1. Антонюк Я. М., Шиндировський І. М. Організація виставкової діяльності : навч. посіб. – Львів : Вид-во Львів. комерц. акад., 2015. – 327 с.
2. Безугла З. Бренд митця та арт-ринок. Сучасна система цінностей у мистецтві // Художня культура. Актуальні проблеми. – 2021. – Вип. 17. Ч. 2. – С.49-52
3. Вдовічен А.А., Вдовічена О.Г. Потенціал виставково-ярмаркової діяльності у подоланні регіональних диспропорцій: монографія. – Чернівці: Чернів. торг.-ек. ін-т КНТЕУ. – 288 с.
4. Велика Л.П. Музейне експозиційне мистецтво: Моногр./ Харківська державна академія культури. – Х.: ХДАК, 2000. – 160 с.
5. Доліна Т.В. Впровадження інноваційного менеджменту в виставковій діяльності в країні ЄС. – Чернігів: НУ Чернігівська Політехніка, 2021. – 77 с.
6. Казьмірова А.С. Організація та планування ярмарково-виставкової діяльності підприємства. – Вінниця: ВТЕУ, 2023. – 195 с.

7. Клівак В.С., Вежбовська Л.Р. Дизайн виставкового простору у віртуальній реальності. – К.: КНУКіМ, 2022. – 54 с.
8. Кураторський посібник / за редакцією О. Погребняк, Д. Чепурного, К. Яковленко. – К.: Ізоляція. Платформа культурних ініціатив, 2020. – 160 с.
9. Овчарек В.Є. Виставкова діяльність в Україні: історичний аспект. – К.: КНУТД, 2014. – 84 с.
10. Овчарек В.Є., Хиневич Р.В. Конструкції виставкових стендів як об'єкт Дизайн проектування // Теорія та практика дизайну. – 2017. Вип. 12. Мистецтвознавство. – С.185–192.
11. Пекар В. Основи виставкової діяльності : навчальний посібник. – К.: Євроіндекс, 2009. – 348 с.
12. Струтинська І. В. Бренд-менеджмент: теорія і практика: навч. посібник. – Тернопіль: Прінт-офіс, 2015. – 204 с.
13. Ткаченко Т., Дупляк Т. Виставковий бізнес. Монографія. – К.: КНТЕУ 2016. – 197 с.
14. Чумаченко О. П. Сучасні художні виставки як форма «entertainment» // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. 2022. № 3. – С. 130-136.
15. Bilbao Yarto, Ana Edurne. Micro-Curating: The Role of SVAOs (Small Visual Arts Organisations) in the History of Exhibition-Making. Notebook for Art, Theory and Related Zones. 2018. – pp. 118-138.
16. Bruce Altshuler. The AvantGarde in Exhibition: New Art in the 20th Century. – New York: Abrams, 1994.

Додаткова.

17. Антонів О. М. Виставково-ярмаркова діяльність як ефективний засіб маркетингової політики підприємства // Вісник Хмельницького національного університету. 2011. № 6, Т.2. С. 28–31
18. Антоненко І., Дупляк Т. Виставкова діяльність в Україні: стан, проблеми та шляхи їх розв'язання // Економічний часопис-XXI. 2013. № 11–12. С. 74–78
19. Болдін О.С. Організаційно-правовий механізм державного регулювання виставково-ярмаркової діяльності в Україні // Держава та регіони. Серія: Державне управління. – 2010. – № 4
20. Герман Є. Типологія кураторства: історичні прототипи та сучасна термінологія // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал. – Київ : Міленіум, 2014. № 3. – С. 197–203
21. Коваль Т. Віртуальна бібліотечна виставкова діяльність у системі наукових комунікацій // Бібліотечний вісник. – 2022. № 1. – С. 54-63
22. Тітінюк Ю.О. Методика художнього формування сучасної музейної експозиції // Сімнадцять сумцовських читання. Матеріали наукової конференції на тему «Комунікаційний підхід у музейній справі як відповідь на потреби соціуму», Харків, 18 квітня 2011 р. / Харківський історичний музей. – Х.: Майдан, 2011. – С 19-29
23. Павліченко Н. В. Сучасний український арт-ринок: проблеми і рішення [Електронний ресурс] // МАГІСТЕРІУМ.– 2015. – Вип. 59. – С. 57–61. – (Серія:

http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/6910/Pavlichenko_Suchasnyi_ukrainskyi_art_rynok.pdf

24. Резвухіна Л. Сучасні виставки як дієвий засіб комунікації: теорія та практика в Україні // Вісник ХДАК. – 2010. № 30. – С. 225-230
25. Резвухіна Л. Виставка як складова ринку послуг // Культура і мистецтво у сучасному світі. – 2010. № 11. – С. 182–186.
26. Сошніков А.О. Моделювання експозиційного образу // Вісник Харківського Національного Педагогічного Університету Імені Г.С. Сковороди "Філософія", 2017, Т. 2(47), 3–8
27. Сюрко Л. Аналіз конкурентоспроможності виставкових послуг та мінімізація ризиків // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2013. № 4 (51). – С. 152–159.
28. Сюрко Л. Оцінка ефективності виставкової діяльності // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2011. № 2 (42). – С. 343–347.
29. Яковець І. О. Музейна експозиція як специфічна інформаційно-художня структура // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. 2012. № 8. – С. 46–50
30. Яковець І. О. Експозиційна діяльність та дизайн експозиції в музеях: особливості сучасного стану в Україні // Музейний альманах. Наукові матеріали: статті, есе. Черкаський обласний художній музей. – Черкаси : Ю. А. Чаабаненко, 2010. № 1. – С. 12–15.

Методи контролю та розподіл балів

Назва змістових модулів і тем	Дата проведення	Формат контролю	Максимальна кількість балів
Змістовий модуль 1. ДИПЛОМАТІЯ ЯК КУЛЬТУРНИЙ ІНСТИТУТ			
Теми 1-5: Тема 1. Виставково-експозиційна діяльність в мистецтві та дизайні. Тема 2. Суб'єкти та об'єкти виставково-експозиційної діяльності. Тема 3. Нормативно-правова база виставково-експозиційної діяльності. Тема 4. Класифікація виставково-експозиційної діяльності та супутніх послуг. Тема 5. Підготовка до проведення виставки/експозиції: планування.	січень-лютий	Поточний контроль	20
Теми 6-10: Тема 6. Промоція та популяризації виставки/експозиції. Робота зі ЗМІ.	березень-квітень	Поточний контроль	30

Підготовка презентації «Виставка як простір смислів: від кураторської ідеї до культурного впливу» Тема 7. Дизайн та матеріально- технічне забезпечення виставки. Тема 8. Мультимедійна складова в виставково- експозиційній діяльності. Тема 9. Організація роботи виставки/експозиції. Тема 10. Виставково- експозиційний етикет.			
Теми 11-15: Тема 11. Команда виставки/експозиції: добір, управління, основний функціонал. Тема 12. Куратор виставки: митець та дослідник. Тема 13. Робота з відвідувачем: типи й характерні особливості. Тема 14. Аналіз та оцінка результатів виставки/експозиції. Підготовка презентації «Менеджмент і відповідальність: як організувати мистецьку виставку, що працює для суспільства» Тема 15. Виставково- експозиційна діяльність державних музеїв та галерей.	травень	Поточний контроль. Підготовка презентації. Диференційова ний залік	50
Разом за Семестр 6			100

Форми контролю	Максимальна кількість балів
Усна доповідь, доповнення (робота в аудиторії)	15 x 4 бали = 60 балів
Підготовка презентацій - «Виставка як простір смислів: від кураторської ідеї до культурного впливу»; - «Менеджмент і відповідальність: як організувати мистецьку виставку, що працює для суспільства».	2 x 10 балів = 20 балів

Залік	20 балів
Представлення результатів науково-дослідних робіт на студентських конкурсах, конференціях, олімпіадах тощо	бонусні бали (до 15 балів)
Всього	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Технічне та інструментальне забезпечення

Необхідне обладнання, устаткування	Комп'ютерна техніка (ноутбук, стаціонарний комп'ютер) з можливістю демонстрації текстових і графічних матеріалів і виходу до мережі Інтернет.
Необхідні засоби	Не передбачено
Програмне забезпечення	Програми, необхідні для виконання завдань: Adobe Photoshop, Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft PowerPoint, Adobe Reader/Foxit PDF Reader та інші.
Матеріали, інструменти	Не передбачено

Політика вивчення навчальної дисципліни

Політика щодо академічної доброчесності	Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності у своїх роботах. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час поточного контролю виявиться використання чужих ідей,
--	---

	студент втрачає право отримати бали за тему, або може виконати нову роботу, яка буде оцінена із заниженням балів.
Політика щодо відвідування занять	Пропуски занять без поважних причин неприпустимі (причини пропуску мають бути підтверджені). Усі роботи студентів повинні бути завантажені на кафедральний Google Диск. Відсутність виконаних практичних завдань із дисципліни є підставою до не зарахуванню семестрової оцінки.
Політика щодо термінів виконання завдань і перескладання	Якщо студент пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її та на наступному занятті відповісти на ключові питання. Довгострокова відсутність студента на заняттях без поважних причин дає підстави для незаліку з дисципліни. Додаткові заняття у таких випадках не передбачені.
Політика щодо правил поведінки на заняттях	На проведення занять з дисципліни «Культурна дипломатія» розповсюджуються загально прийняті норми і правила поведінки, затверджених таким документом як «Правила поведінки здобувачів вищої освіти в Київській державній академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука». Вітається власна думка студентів з теми заняття, активне обговорювання проектних проблем, аргументоване відстоювання авторської позиції. Разом із тим під час занять не допускаються дії, які порушують порядок і заважають навчальному процесу, у тому числі користування мобільними телефонами для розмов, запізнення на заняття без поважних причин, не реагування на зауваження викладача.
Політика щодо комунікації з викладачем	Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи і тільки у робочі дні на службову пошту викладача. Умови листування: 1) в темі листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (скорочено — ІД); 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається — анонімні листи розглядатися не будуть; 3) файли підписувати таким чином: прізвище_завдання. Розширення: текст – doc, docx, ілюстрації – pdf. Окрім роздруківок для аудиторних занять, роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту викладача. Консультування з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години.

Детальнішу інформацію щодо компетентностей, результатів навчання, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у Робочій навчальній програмі навчальної дисципліни

(<https://kdidpamid.edu.ua/academy/navchannya/dystancijne-navchannya/>)

Розробник силабусу
навчальної дисципліни

В.Г. Берковський

Гарант освітньої програми

О. Д. Сосік

Завідувач кафедри

І.В.Петрова

Силабус затверджено
на засіданні кафедри мистецтвознавства і мистецької освіти

від 26.08.2025 р., протокол № 1